

Kadarkamámor

2009 július 16. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párfjárt ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

*„Úrileány vagyok, az apám nagyságos.
Intézetet jártam. Nem volt mulatságos.”*

Babits Mihály

Honnan való ez a csavarral, vasdarabbal teli vastányér? S mi ez a vasból készült babafej? – kérdeztem a szekszárdi szőlőhegyen attól az öreg vincellértől, akit egy demizson vörösborot vásároltunk. – Ez kérem, Babitséktól. Ennyi volt a válasz, s a meglepetéstől szólni sem tudtam, ezért nem is kérdeztem semmit, csak lefényképeztem.

Mindez jó húsz éve történt, s most, hogy eszembe jutott, annak oka egy üveg szekszárdi kadarka, amit ajándékba kaptam. Erről és szekszárdi emlékeiről Babits egy rövid esszéjét írt, amelynek elismernéje szintén ajándék: egy Rapaics Raymundtól, a magyar kertek és virágok jeles szakértőjétől kapott különlenyomat. Ebből többek között azt is meg lehet tudni, hogy „a kadarka neve Szkutariból származik, azaz egyenest Kis-Ázsiából. Szkutarit a rácok Szkadarnak hívták, a kadarka pedig azelől a szkadarka volt, s a rácok hozták Magyarországra. Onnan jött, ahonnan talán az én őseim is, ha igaz, hogy az én nevem is rác eredetű. Akárhogy volt is ez, a kadarka magyar ital, sőt magyar nemesi ital, mint a Berzsenyiek és Vörösmartyak költészete.”

A kadarka a régi szüretet és a régi szőlőhegyet juttatta a költő eszébe: „Gyermekkorunkban arra voltunk büszkék – írja –, hogy szép időben Kalocsáig is elláttunk, a Duna fényes szalagján túl, sőt a mogyorófavessző két végére ráhúzott s a megcsúszás ellen rafiával rögzített távlelencséken még talán tovább is. Igazában még távlelencse nélkül is sokkal tovább láttam. Az egész régi Nagy-Magyarországot láttam arról a dombtetőről, mint egy tág kerek udvart a tanyánk körül, melynek egy kicsi, de nyájas szelete ez az aprócska szőlőbirtok, a sorompóig s nagyanyám emelte kikeresztig. (...)

Túl ezen a nagy magyar udvaron, dél felé, laktak ama rácok, akiket a kadarka származott; keletnek pedig messze, nagyon messze a románok, akiknek határáig magam is elvetődtem néhány télen át, nyaranta mindig hazajárva. Szőlőtanyám, roppant udvara közepén, távol Balkánok átlójában feküdt. Én azonban evvel nem sokat gondoltam; én, ha hazaérkeztem, Nyugat-Európában éreztem magamat, s a kultúra földjén, hol az ásó a rigólozásnál római pénzeket vet ki az agyagból, s a földes padlójú présházszoba polcán, a plafonra aggatott töppedő szőlőfürtök alatt Sévigné asszony könyve hevert, franciául, a munkásokra felügyelő kedves nagynéni ambiciózus olvasmánya. Csakugyan mintaszerű Európa volt itt, még babonánk is kultúrát jelentett... Noha én elégedetlen voltam mindezzel, s ezt az egész kultúrát kissé elmaradottnak találtam. S valóban, inkább illett volna a múlt század közepébe, mint ennek az elejére, 1840-be inkább, mint 1900-ba. Én viszont Verlaine-t és Wilde Oszkárt fordítottam, mert így tudtam akkor modern lenni, s mert erről a szőlőhegyről szálak vezettek Párizsba és Londonba is, éppúgy, mint Szkutariba, s egyéb mámorok is áradtak itt a kadarkáén kívül. Igen, innen messze lehetett ellátni a forrongó, idegen jelenbe éppúgy, mint az otthonos magyar múltba. Csak egyfelé nem lehet látni: a jövőbe.”

Az 1938 novemberében írt kis esszéjének az elején pedig ez a mondat olvasható: „Nem merek hátranézni, félek, hogy meglátom (a régi présházat), s attól is, hogy nem látom meg.” Hasonló módon most nem merek kérdezni, mert hátha megszólal ez a baba, és azt mondja, hogy nem is Babitséktól való vagyok. Félek, mert ha ezt mondaná, egy illúzióval (és egy ereklyével) kevesebb lenne.

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
